

CHINEES INTERNET SLUIT ZICH

TEKST: BERT VAN DIJK
(FREELANCECORRESPONDENT IN SHANGHAI)

Bijna 400 miljoen Chinese internetters vormen een lucratieve markt. Maar westerse technologie- en internetbedrijven hebben grote moeite ervan te profiteren.

Nadat eerder al Yahoo! en eBay hun zelfstandige Chinese internetavontuur moesten opgeven, besloot ook Google onlangs zijn China-strategie drastisch om te gooien. In een officiële verklaring liet hoofd juridische zaken van Google David Drummond op het bedrijfsblog weten dat Google niet langer gecensureerd zoekresultaten wil gaan aanbieden in China. Elk bedrijf dat in China actief is op het internet moet zich houden aan de zelfcensuurregels van de overheid. Toen Google in 2006 besloot de Chinese markt op te gaan, ging het hier schoorvoetend en onder een storm van kritiek mee akkoord.

ZOEMACHINE GEBLOKKEERD

De aankondiging de filters nu uit te zetten betekent bijna zeker dat de Chinese versie van de zoekmachine wordt geblokkeerd. De kans dat de Chinese overheid voor Google een uitzondering maakt en toestaat dat gebruikers ongecensureerd informatie kunnen opzoeken over gevoelige onderwerpen als Falun Gong, Tibet of de studentenopstand in 1989 is nihil.

Google geeft twee redenen voor de opmerkelijke ommezwaai. De eerste heeft te maken met een recente cyberaanval. Daarbij is volgens Google vanuit China gepoogd Gmail-accounts van mensenrechtenactivisten te kraken en te bekijken. De aanval vond plaats op Googles infrastructuur in China. Google weet niet of de Chinese overheid erachter zit, maar neemt de aanval zeer serieus. Volgens beveiligingsexperts hebben hackers mogelijk

ook gepoogd intellectueel eigendom van Google te stelen en zelfs geprobeerd de broncode van de zoekmachine in handen te krijgen.

Los van de cyberaanvallen constateert Google dat de Chinese overheid in het afgelopen jaar een reeks pogingen heeft gedaan om het vrije woord in het land in te perken. Kennelijk heeft Google de hoop opgegeven dat zijn aanwezigheid in China internet van binnenuit meer open kan maken.

ging goodwill te creëren in het Westen, waar Google het gros van de winst vandaan haalt, zo redeneren de sceptici.

HET VALT WEL MEE

Ook Bill Gates mengde zich in het debat. Zijn uitspraken dat het in China allemaal wel meevalt met de beperkingen op internet haalden in China de voorpagina van alle kranten. Bovendien, zo fulmineerden de commentaren in de Chinese media, ook de Verenigde Staten voeren restricties door op het internet, zoals het blokkeren van websites die het nazisme verheerlijken. Een directeur van het staatspersbureau Xinhua ging in reactie op een speech van de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken Hillary Clinton zelfs zover te verklaren dat China het meest open internet ter wereld heeft.

Een poging van de overheid vorig jaar om op alle computers in China verplicht censuursoftware te installeren mislukte na hevig protest, maar de intenties geven aan dat de uitspraak van de Xinhua-directeur niet serieus genomen kan worden. Anders dan veel mensen denken wordt de openstelling van de Chinese economie niet gevolgd op internet. Integendeel. De Chinese overheid is het afgelopen jaar de beperkingen alleen maar gaan opvoeren. Sites als YouTube, Twitter, Facebook en sinds kort filminformatiesite IMDB zijn niet meer openlijk toegankelijk.

China mag met bijna 400 miljoen internetgebruikers de grootste internetmarkt ter wereld zijn, het vertrek van Google uit die markt illustreert dat marktgrootheid alleen geen garantie is voor succes. ■

Sceptici hebben de stap van Google afgedaan als een goed georganiseerde pr-stunt. Met een marktaandeel van 30 procent en nauwelijks enige winst is het bedrijf niet opgewassen gebleken tegen lokale spelers als Baidu. De terugtocht vervolgens motiveren door te wijzen op het gebrek aan internetvrijheid in China is vooral een po-